

100. URODZINY PROF. DR HAB. STANISŁAWY BARTOSIEWICZ

Zasługi Pani Profesor Stanisławy Bartosiewicz na polu naukowym, edukacyjnym i organizacyjnym są olbrzymie i powszechnie znane. Nie tylko dlatego, że w tym roku Pani Profesor obchodziła 100-lecie swoich urodzin, ale z powodu niesłabnącej aktywności naukowej i tego, że błyszczy intelektem i wyrafinowanym poczuciem humoru w towarzystwie (nie tylko Polskim Towarzystwie Statystycznym).

Stanisława Bartosiewicz przyszła na świat 8 maja 1920 roku w Brzeżanach jako córka nauczycielki i oficera polskiej armii. W rodzinnym mieście mieszkała do zdania matury. Następnie przeniosła się do Lwowa, by tam w 1938 roku rozpocząć studia w Akademii Handlu Zagranicznego (których nie skończyła z powodu wybuchu II wojny światowej). Po wojnie przyjechała do Wrocławia, gdzie organizowano polskie wyższe uczelnie. Tutaj skończyła studia i jeszcze jako studentka rozpoczęła karierę dydaktyczno-naukową uwieńczoną stopniem doktora habilitowanego, a 19 maja 1988 roku tytułem profesora w zakresie nauk ekonomicznych. Pani Profesor Stanisława Bartosiewicz w środowisku naukowym jest uważana za twórcę szkoły modelowania ekonometrycznego. Badania naukowe Pani Profesor koncentrowały się wokół wielowymiarowej analizy statystycznej i metod podejmowania decyzji w warunkach niepewności. Przez wiele lat była członkiem Komisji Nauk Ekonomicznych PAN. Jest współautorką i redaktorem naukowym wielu podręczników, wśród których największą popularnością cieszą się *Metody ekonometryczne. Przykłady i zadania* (red. S. Bartosiewicz, PWE, 1974), *Ekonometria* (S. Bar-

*Wiedza
ludzkości jest
tak niedoskonała
że nie potrafi przewidzieć
jutra!*

*Mądrość
nie wystarczy,
by wiedzę przekazać
trzeba umieć uczynić to
prosto.*

*Uczyć
innych może
taki, który umie
trudne problemy przedstawić
jasno.*

*A ja
zawsze wierzę:
determinizm świata
każe nam wciąż poszukiwać
prawdy.*

*Człowiek egoista
lecz czasem tak myśli:
trzeba dać coś z siebie
swemu stadu.*

*Człowiek
bywa jak Miś
o małym rozumku,
Kubus Puchatek,
Chce tylko miodu.*

*Polski
patriotyzm jest
to bardzo dziwna rzecz:
nie ma jednej definicji!
Trudno!*

*Marzyć
jest najlepiej,
gdy się ma pieniądze
dla ich zrealizowania.
Tak jest!*

*Ale
marzenia są
potrzebne nam, ludziom.
nawet biednym, aby wciąż
mieć humor!*

*Miłość
to, czy przyjaźń?
Pytał nas poeta.
Jedno i drugie to para:
szczęście!*

*Cierpiś
człowiecze ból,
lecz wiesz przecież dobrze,
ze życie nie jest romanssem.
Ciesz się!*

*Piekło
tworzymy my
dzieci Ziemi, ludzkie
z żądzy pieniądza i władzy.
Horror!!!*

tosiewicz, PWE, 1976) oraz *Estymacja modeli ekonometrycznych* (S. Bartosiewicz i in, PWE, 1990). Jako ceniony dydaktyk była promotorem wielu prac magisterskich i doktorskich – lista jej uczniów (w tym wielu obecnie utytułowanych profesorów) jest imponująca. Oprócz wykonywania obowiązków naukowych i dydaktycznych aktywnie angażowała się w życie uczelni. Między innymi w 1976 roku została prodziekanem Wydziału Zarządzania i Informatyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, a następnie także jego dziekanem. Za swoją pracę i zasługi na rzecz macierzystej uczelni (obecnie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu) została doceniona: tytułem *Profesora Honorowego* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (2007), nagrodą *Kryształowego Alumnusa* – za całokształt osiągnięć życiowych (2011) i tytułem *Doktora Honoris Causa* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (2020). Ponadto uhonorowana została wieloma odznaczeniami państwowymi w tym: *Złotym Krzyżem Zasługi* (1966), *Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski* (1972), *Medalem Komisji Edukacji Narodowej* (1984) oraz *Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski* (1997).

Badania naukowe, działalność ekspercka i dydaktyczna Pani Profesor zawsze koncentruje się wokół szeroko rozumianej *statystyki* i popularyzowania wiedzy o tej dziedzinie nauki. Przede wszystkim Pani Profesor uczestniczy aktywnie w wielu konferencjach, seminariach i innych działaniach promujących statystykę, organizowanych m.in. przez Główny Urząd Statystyczny, Polskie Towarzystwo Statystyczne Oddział we Wrocławiu i Urząd Statystyczny we Wrocławiu. To między innymi dzięki tej działalności w środowisku ludzi tworzących Polskie Towarzystwo Statystyczne – którego Jubilatka jest honorowym członkiem – Pani Profesor dała się poznać jako wnikliwy obserwator życia codziennego, który z humorem i pogodą ducha potrafi komentować

problemy naukowe i egzystencjonalne. Taki sam stosunek, pełen dystansu i swobody ma do siebie i swoich przeżyć, o czym można się przekonać czytając cieszącą się dużą popularnością książkę, którą napisała o swoim życiu pt. *Okruchy życia*.

Profesor Stanisława Bartosiewicz to osoba o wielu pasjach, a jedną z nich jest poezja *Cinquain* na wzór japońskich Haiku, którą sama tworzy. Wszyscy mogliśmy doświadczyć kontaktu z utworami Pani Profesor podczas wystawy obrazów prof. Antoniego Smoluka na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Na wernisażu swoistą interpretacją każdego obrazu był wiersz autorstwa Pani Profesor, co stanowiło przykład doskonałej symbiozy malarstwa i poezji. Pisząc ten tekst z rozmysłem zrezygnowałam z okraszania go licznymi fotografiami na rzecz wierszy Jubilatki, które są obrazem wnętrza tej pięknej osoby. Bo żadne słowa nie oddadzą ducha człowieka tak wiernie jak jego własna twórczość, a szczególnie ta poetycka.

*A tak,
pięknie mogło
by być, gdybyśmy się
kochali – jak bracia – ponad
życie.*

*Myszę.
Obserwacje
tworzą moją wiedzę
przepływając przez mą głowę.
Żyję!*

*Jestem!
Gdy me myśli
wciąż się rażno toczą
i układają w mej głowie,
tworzę.*

*Jaką
pożeraczką
książek w młodych latach
aż po mój starczy wiek czuję
ich smak!*

*Szanowna i droga Pani Profesor,
w imieniu wszystkich członków i sympatyków Wrocławskiego Oddziału Polskiego
Towarzystwa Statystycznego, Katedry Statystyki oraz Komitetu Naukowego
i Redakcji „Śląskiego Przeglądu Statystycznego” składam życzenia
z serc naszych płynące.*

*Przede wszystkim zdrowia... Zdrowia i sił na spotkania z nami,
bo wciąż mało nam Pani pogody ducha, humoru i opowieści z życia wziętych.*

Joanna Dębicka

**THE 100TH BIRTHDAY OF PROFESSOR
DR. HAB. STANISŁAWA BARTOSIEWICZ**

The achievements of Professor Stanisława Bartosiewicz in the scientific, educational and organizational fields are enormous and widely recognized. Not just because this year the Professor celebrated her 100th birthday, but because of her continuing scientific activity, her brilliant intellect and sophisticated sense of humour in society (not only in the society of the Polish Statistical Association).

Stanisława Bartosiewicz was born on 8 May 8 1920 in Brzeżany, the daughter of a teacher and officer of the Polish army, where lived until she passed her matura exams. Then she moved to Lwów [now Lviv], where in 1938 she began her studies at the Academy of Foreign Trade (which she could not complete due to the outbreak of World War II). After the war, she moved to Wrocław, where Polish universities were being organized. Here she finished her studies and, while still a student, began her teaching and research career crowned with the degree of Doctor *habilitatus*, and on May 19, 1988 with the title of Professor in Economic Sciences. Professor Stanisława Bartosiewicz in the scientific community is considered to be the founder of the school of econometric modelling. Her own research focused on multidimensional statistical analysis and methods of making decisions in conditions of uncertainty. For many years Professor Bartosiewicz was a member of the Committee on Economic Sciences of the Polish Academy of Sciences. In addition to scientific works, she is a co-author and scientific editor of many textbooks, among which the most popular are *Econometric methods. Examples and tasks* (ed. S. Bartosiewicz, PWE, 1974), *Econometrics* (S. Bartosiewicz, PWE, 1976) and *Estimation of econometric models* (S. Bartosiewicz et al., PWE, 1990). As a valued educator, she was the promoter of many master's and doctoral theses – the list of her students (including many who are now Professors) is truly impressive. In addition to research and teaching, she was actively involved in the life of the university, where in 1976 she became the Vice Dean of the Faculty of Management and IT at the University of Economics in Wrocław, and then its Dean. For her work and achievements for her *Alma Mater* (nowadays Wrocław University of Economics and Business), she has been awarded: the title of *Honorary Professor of the Wrocław University of Economics* (2007), the *Crystal Alumnus Award* for lifetime achievements (2011) and the title of *Honorary Doctor of the Wrocław University of Economics and Business* (2020). Moreover, she has been honoured with many state decorations, including: the *Golden Cross of Merit* (1966), the *Knight's Cross of*

the Order of Polonia Restituta (1972), the *Medal of the National Education Commission* (1984), and the *Officer's Cross of the Order of Polonia Restituta* (1997).

In her scientific research, expert and didactic activity, Professor Bartosiewicz always focuses on widely understood statistics and popularizing knowledge about this field of science. In particular, Professor Bartosiewicz actively participates in many conferences, seminars and other activities promoting statistics, organized for example by the Statistics Poland, the Polish Statistical Association, Wrocław Branch and the Statistical Office in Wrocław. It is, among other things, thanks to her active participation on the forum of the Polish Statistical Association – of which the Professor is an honorary member – that she is well-known as an insightful observer of everyday life, who can comment on scientific and existential problems with humour and cheerfulness. The Professor presents the same attitude of towards herself and her life experiences, being able to view them from a certain perspective, as can be seen when reading her highly popular memoirs entitled *Okruchy życia*.

Professor Stanisława Bartosiewicz is a person with many passions, one of which is Cinquain poetry, modelled on Japanese Haiku, which she also enjoys writing herself. We could have all admired the Professor's works during the exhibition of paintings by Professor Antoni Smoluk shown at the Wrocław University of Economics and Business. At the opening of the exhibition, the Professor's poems provided her own special interpretation of each painting thus becoming an example of a perfect symbiosis of painting and poetry. When writing this text, I deliberately avoided adding numerous photographs in favour of including her poems, which reveal the internal beauty of this very special person because no words can reflect the human spirit as faithfully as one's own work, especially when it is poetry (although I did not undertake its English translation).

*Dear Professor Bartosiewicz,
on behalf of all the members and supporters of the Wrocław Branch of the Polish
Statistical Association, the Department of Statistics and the Editorial Board
of the Silesian Statistical Review, I offer wishes flowing from our hearts.*

*First of all, health health and strength to meet us,
because we still don't have enough Your cheerfulness,
humor and real-life stories.*

Joanna Dębicka